

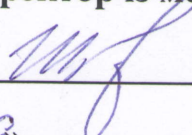
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
«29» _____ 2025 р.

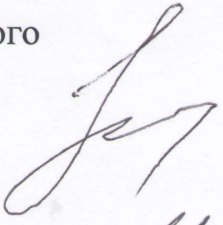
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	К Безпека та оборона
Спеціальність:	К 9 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма:	«Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

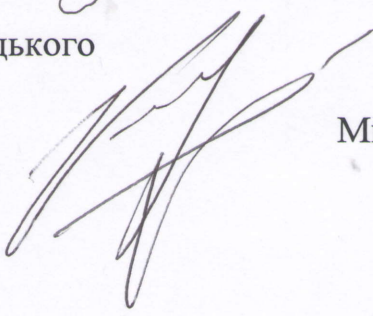
РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
доктор юридичних наук,
професор

Ірина БАСИСТА

Професор кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
доктор юридичних наук,
професор

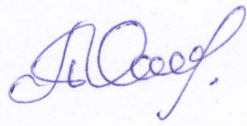

Микола КАРЧЕВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького,
протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

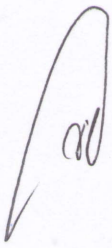
В.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Сергій РЕПЕЦЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Е-mail	<u>mykola.karchevskiy@ukd.edu.ua</u> <u>iryna.basysta@ukd.edu.ua</u>
Номер аудиторії чи кафедри	201 ауд.
Посилання на сайт	<u>Микола Карчевський</u> <u>Ірина Басиста</u>
Сторінка курсу в СДО	<u>Актуальні проблеми кримінального права та процесу</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Освітня компонента (6) «Актуальні проблеми кримінального права та процесу» призначена для підготовки магістрів у сфері правоохоронної діяльності. Курс спрямований на поглиблене вивчення ключових викликів і сучасних тенденцій розвитку кримінального матеріального та кримінального процесуального права, що мають особливе значення для ефективної діяльності в галузі правоохоронної діяльності.

Здобувачі вищої освіти під час опанування відповідної освітньої компоненти мають змогу ознайомитися з новітніми доктринальними підходами та поточними практичними аспектами діяльності із застосування кримінального та кримінального процесуального права, а також суміжними проблемами, які виникають у цій сфері. Вони вдосконалюють свої навички розв'язання питань матеріально-правового та кримінального процесуального характеру під час досудового розслідування, судового розгляду, виконання судових рішень та у перебігу їх оскарження. Адже і кримінальне і кримінальне процесуальне законодавства є вельми складними до застосування і цьому свідченням, серед іншого, є ті ситуації, коли, як слідча, так і судова практика формують різні, а почасти й протилежні підходи до вирішення тих чи інших матеріальних та процесуальних проблем. Такий стан справ притаманний, як для досудового розслідування, так й для судових стадій, при цьому левова частка із невирішених дилем припадає саме на першу стадію кримінального провадження – досудове розслідування, які, логічне, в подальшому проявляються в судовому розгляді у різних інстанціях.

Особлива увага прикута до аналізу змін у кримінальному та кримінальному процесуальному законодавстві (зокрема і тих, які пов'язані із кваліфікацією та розслідуваннями воєнних злочинів, агресії, геноциду та злочинів проти людства, колабораційної діяльності тощо); правових позицій Верховного Суду та їх динаміки; дотримання міжнародних стандартів у сфері кримінальної юстиції, а також практики Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду. Навчальна дисципліна передбачає опрацювання кейсів із слідчої та судової практики, що уможлиблює формування вмінь прийняття правильних правових та процесуальних рішень у складних слідчих та судових ситуаціях.

Мета дисципліни та основні завдання: здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь і навичок для вирішення комплексних проблем дослідницького та інноваційного характеру в доктрині кримінального та кримінального процесуального права та практиці застосування відповідного законодавства, удосконалення вмінь тлумачення кримінального та кримінального процесуального законодавства та здатність самостійно розв'язувати складні правозастосовні проблеми у правоохоронній діяльності.

Похідним від основної мети є розвиток у здобувачів вищої освіти відповідного світогляду та мислення. Здобувачі вищої освіти також мають оволодіти навичками самостійної роботи з нормативно-правовими актами,

судовими рішеннями та кримінальною і кримінальною процесуальною літературою тощо.

Основними завданнями вивчення курсу є формування здатності у здобувача приймати вірні правові та процесуальні рішення, вчиняти законні процесуальні дії, зокрема, серед іншого, й за умов правової невизначеності, колізійності положень кримінального та кримінального процесуального законодавства. Також ставиться завдання опрацювання проєкту нового Кримінального кодексу України та формування вмінь його перспективного застосування.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**:

- основні проблеми кримінально-правового регулювання;
- методи оцінки ефективності протидії злочинності;
- класифікацію злочинів у сфері ІТ;
- можливості та ризики використання ІІІ;
- концептуальні засади нового КК України;
- проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи;
- проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави;
- дилеми застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків;
- сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії;
- наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення;
- проблематику застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій;
- особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків;
- проблематику кримінального провадження на підставі угод;
- дилеми кримінального провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх;

- основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування;

- стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **вміти**:

- критично оцінювати положення кримінального та кримінального процесуального законодавства;

- виявляти проблеми у сфері кримінального та кримінального процесуального права, долати їх, використовуючи здобутки правової доктрини, правових позицій Верховного Суду; Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду; здійснювати тлумачення норм кримінального та кримінального процесуального законодавства з використанням усіх прогресивних способів;

- формувати власну дослідницьку позицію з актуальних проблем кримінального та кримінального процесуального права, усвідомлюючи їх значення для подальшого розвитку права, суспільно-політичного, економічного життя, національної культури;

- формулювати юридичні висновки, обґрунтовувати пропозиції та рекомендації щодо кваліфікації кримінальних правопорушень; орієнтуватися в системі кримінального процесуального права та в судовій практиці;

- збирати фактичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень у кримінальному провадженні; організовувати виконання прийнятих рішень.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі вищої освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права та процесу» (ОК 6 відповідно до ОПП «Правоохоронна діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю К9 Правоохоронна діяльність) https://ukd.edu.ua/specialnosti-ta-osvitni-programi	
Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	ПРН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.
ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПРН 5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.
СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.	ПРН 7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.
СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.	ПРН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і

	порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків. ПРН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення". ПРН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. ПРН 12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності. ПРН 13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.
--	---

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Перший (1)		
Семестр	Семестр (I)		
Кількість кредитів ЄКТС	6 (180 год)		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	16 (M1) +14 (M2)=30 год	4 (M1) +4 (M2) =8год
	семінари, практичні	16 (M1) +14 (M2)=30 год	4 (M1) +4 (M2) =8год
Самостійна робота		120 год.	164 год
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Особливості проведення та фіксації слідчих (розшукових) дій
	Аналіз, прогнозування та запобігання злочинності
	Міжнародні та національні механізми захисту і дотримання прав людини

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми кримінального права

Тема 1. Криза кримінально-правового регулювання. Оцінка ефективності кримінально-правового регулювання (4 години)

Прагматична парадигма кримінального права та криза кримінально-правового регулювання. Ultima ratio.

Як і навіщо оцінювати ефективність протидії злочинності. Сучасні підходи до аналізу кримінальної статистики та оцінки ефективності правоохоронних

органів із використанням інформаційних технологій. Створення та функціонування платформи CrimeDataLab як практичної реалізації методів обчислювальної соціальної науки у сфері протидії злочинності. Можливості платформи: робота з великими масивами відкритих даних, застосування сучасних інструментів візуалізації, виявлення тенденцій. Демократичний контроль над системою кримінальної юстиції.

Адвокація відкритих даних щодо протидії злочинності. Проблемні питання чинної системи статистичного обліку результатів роботи правоохоронних та судових органів.

Недоліки кількісних методів оцінки ефективності протидії злочинності. Можливості та обмеження віктимологічних методів та методів, що ґрунтуються на аналізі витрат та «соціальних прибутків».

Оцінка протидії злочинності в Україні на основі відкритих даних. Примітивізація протидії злочинності. Вплив декриміналізації 2024 року на протидію злочинам проти власності. Проблеми кримінальної відповідальності військовослужбовців.

Питання для самостійного вивчення. Режими використання CrimeDataLab. Загальна оцінка, регіональна оцінка, за всіма кримінальними правопорушеннями, за певним видом (розділом Особливої частини), за конкретною статтею. IFSafeLab – інструмент оцінки концентрації місць ДТП у Івано-Франківській області на основі даних Патрульної поліції.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 1, основні джерела – 4, 5.

Тема 2. Кримінальне законодавство в умовах цифрової трансформації (4 год.)

Інформатизація та комп'ютеризація. Суспільні відносини інформаційної безпеки. Види посягань на інформаційну безпеку.

Проблема визначення поняття «комп'ютерні» злочини у національному та зарубіжному професійних юридичних дискурсах.

Класифікація кримінальних правопорушень, пов'язаних із використанням інформаційних технологій. «Чисті» комп'ютерні злочини (незаконний доступ, втручання в дані, використання шкідливого ПЗ, порушення правил експлуатації техніки), так і традиційні правопорушення, що вчиняються із застосуванням комп'ютерів (шахрайство, злочини з віртуальними активами, злочини проти власності).

Примітивізація протидії кримінальним правопорушенням в сфері використання ІТ. Неоднозначність судової практики щодо несанкціонованих транзакцій безготівкових грошей. Проблеми готовності системи кримінальною юстиції до збільшення кількості посягань відносно/з використанням віртуальних ативів.

Нові виклики - кіберпереслідування, «revenge porn», кібертероризм та використання цифрових технологій для легалізації злочинних доходів.

Міжнародні стандарти. Будапештська конвенція, Конвенція ООН проти кіберзлочинності, Регламент про ринки криптоактивів EU MiCA.

Питання для самостійного вивчення. Аналіз судової практики щодо ст. 361- 363-1 КК. Тенденції призначення покарань. Приклади та тенденції злочинного використання віртуальних активів

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 2, основні джерела – 3,4,5,6,8.

Тема 3. ШІ та кримінально-правове регулювання (4 години)

Штучний інтелект: міфи та реальність. Загальні відомості щодо технології: початкові дані, машинне навчання, нейромережа.

Загальні ризики використання ШІ та проблема правового регулювання.

Використання ШІ на правозастосовчому рівні кримінально-правового регулювання. Інтеграція ШІ у діяльність судів і правоохоронних органів (прогнозування злочинності, оцінка ризиків, визначення запобіжних заходів, персоналізація покарання, автоматизований аналіз доказів).

Використання ШІ на законодавчому рівні кримінально-правового регулювання. ШІ для оцінки якості кримінального законодавства, аналізу великих масивів соціально-економічних даних і підготовки пропозицій щодо вдосконалення правових норм.

Ризики «алгоритмічного конвеєра покарання», упередженості даних, «чорної скриньки», анкерингу.

Використання ШІ для кримінальних правопорушень. Deepfake, автоматизоване шахрайство, «отруєння» систем ШІ, «змагальні» атаки, “jailbreak”.

Концепція «динамічних санкцій».

Питання для самостійного вивчення. Види ШІ систем оцінки кримінальних ризиків, що використовуються у судах США. Характеристика систем Palantir та PredPol.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 3, основні джерела – 1, 2, 7.

Тема 4. Оновлення Кримінального кодексу України: концептуальні засади та виклики реалізації (4 години)

Необхідність підготовки нового Кримінального кодексу України: соціальні, політичні, економічні, міжнародні, кримінологічні, правові та доктринальні передумови. Критика пострадянської моделі КК 2001 року, порушення системності через понад 1400 змін. Новий КК як засіб регламентації діяльності держави та її органів. Принцип ultima ratio в оновленому кримінальному законодавстві.

Концептуальні засади нового КК: верховенство права, гуманізм, пропорційність, пріоритет захисту прав і свобод людини. Нові підходи до

структури Загальної та Особливої частин. Зміна ролі кримінально-правових засобів: від репресивного фокусу до поєднання покарання з реституцією, компенсацією та пробацією. Розширення поняття кримінального правопорушення, нова класифікація злочинів і проступків, оновлені підходи до кваліфікації.

Міжнародні стандарти та інтеграція положень європейського та міжнародного права: врахування практики ЄСПЛ, актів ЄС і конвенцій Ради Європи. Проблемні аспекти переходу від чинного до нового КК: терміни введення, узгодження з іншими галузями права, ризики правозастосування. Перспективи оновлення кримінального законодавства для демократичного суспільства та в умовах війни.

Питання для самостійного вивчення. Кваліфікація злочинів проти власності та в сфері незаконного обігу наркотиків на основі Проекту КК.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 4, основне джерело – 14.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 5. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків

Процесуальні рішення, як елемент кримінальної процесуальної діяльності. Поняття, правові основи, теоретичні основи та класифікація процесуальних рішень. Процесуальна форма рішень.

Прийняття початкових процесуальних рішень на стадії досудового розслідування: проблематика наявного обов'язку слідчого або прокурора унести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування та його кореспондування із належною оцінкою цими суб'єктами такої заяви (повідомлення); процесуальні наслідки порушення процесуального строку, визначеного ч. 1 ст. 214 КПК України, зокрема, внесення відомостей до ЄРДР після спливу 24 годин тощо.

Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який керуватиме їх діями: підходи до проблеми. Проблематика підслідності: наявний стан, його передумови та наслідки введення до КПК України нових представників сторони обвинувачення.

Підходи до розуміння проблематики розумних строків. Наукові розвідки щодо стану сприйняття (несприйняття) потерпілого, як сторони кримінального провадження та наслідки для потерпілого. Науково-практичні підходи до перебігу строків досудового розслідування та його закінчення, проблематика продовження строків досудового розслідування.

Проблемні аспекти виконання вимог статті 290 КПК України. Відмова сторони захисту від ознайомлення, ухилення від ознайомлення. Не відкриття матеріалів досудового розслідування іншій стороні, як ймовірна підстава визнання недопустимими доказами у кримінальному провадженні відомостей, що містяться у відкритих процесуальних документах.

Питання для самостійного вивчення. Підходи до розуміння проблематики початку перебігу притягнення осіб до кримінальної відповідальності та юридичних наслідків. Співвідношення обвинувального акту із повідомленням про підозру: теоретичні та практичні підходи.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 12, 16, 17, 21, 24, 26, 28, 30, 31, 32, 38, 46, 47, 54 ; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 6. Сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій

Пізнання, як суть доказування. Основні концепції розуміння категорії докази. Належність, допустимість, достатність та достовірність, співвідношення ознак доказів.

Проблеми застосування положень закону щодо збирання, перевірки та оцінки доказів у кримінальному провадженні: підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, dodаних (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення; визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим (визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу огляду місця події, протоколу обшуку, протоколу допиту, протоколу пред'явлення для впізнання у практиці Верховного Суду та Європейського суду з прав людини (рішення від 30 червня 2008 року, 21 квітня 2011 року, справи «Гефген проти Німеччини» та «Нечипорук і Йонкало проти України» відповідно та інші). Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.

Особливості застосування класифікації доказів у процесі доказування. Роль засад кримінального провадження у процесі доказування. Співвідношення джерел доказів із поняттям доказів.

Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності негласних слідчих (розшукових) дій до

процесуальних дій, початкові процесуальні рішення щодо їх провадження, суб'єкти провадження, фіксація ходу та результатів. Залучені та обов'язкові учасники при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій. Застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії.

Стосовно можливості прокурора, слідчого, дізнавача доручати проведення слідчих (розшукових) дій та/чи негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам, включаючи в передбачених КПК України випадках отримання дозволу слідчого судді: положення кримінального процесуального законодавства та судова практика. Щодо поширення обмежень, передбачених статтею 77 КПК України на співробітників оперативних підрозділів, які допитувалися як свідки у кримінальному провадженні та яким опісля доручено провадження слідчих (розшукових) та/чи негласних слідчих (розшукових) дій.

Чи є твердження учасника слідчої дії, які зроблені під час допиту, надання пояснень, проведення слідчого експерименту, проведення експертизи тощо показаннями такого учасника слідчої дії у значенні статті 23 Кримінального процесуального кодексу? Допит неповнолітніх, осіб з обмеженими можливостями.

Проведення обшуку та/або огляду житла чи іншого володіння особи за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора? Проблематика провадження огляду, обшуку житла чи іншого володіння особи за згодою володільця без ухвали слідчого судді. Проведення оглядів різних видів без розпочатого кримінального провадження: оцінка отриманих доказів судом.

Підстави визнання судом протоколу пред'явлення для впізнання недопустимим доказом. Пред'явлення для впізнання за зворотніми ідентифікаційними зв'язками.

Слідчий експеримент чи відтворення обстановки та обставин події: доктринальні положення та вимоги кримінального процесуального законодавства. Підстави визнання судом протоколу слідчого експерименту недопустимим доказом.

Призначення та провадження експертиз у кримінальних провадженнях: сучасні реалії законодавчого унормування та окремі проблеми. Чи покладає КПК на слідчого обов'язок повідомляти стороні захисту про призначення експертизи у кримінальному провадженні? Чи є висновок, зроблений за результатами проведеного дослідження у порядку самостійного залучення експерта джерелом доказів – висновком експерта? Наслідки проведення експертного дослідження, що не містить відомостей про попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України? Процесуальні та слідуючі з них процедурні вимоги попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України. Підстави визнання судом висновку експерта формальним та наслідки цього.

Ексгумація трупа та його огляд. Відібрання та отримання зразків для проведення експертизи. Відібрання біологічних зразків примусово. Освідування

неповнолітнього та отримання зразків для експертизи. Межі дозволеного примусу при освідуванні.

Співвідношення слідчих (розшукових) та судових дій, які проводяться упродовж судового розгляду (судового слідства).

Питання для самостійного вивчення. Місце негласних слідчих (розшукових) дій та результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні. Наявні проблеми використання результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні при розслідуванні кримінальних правопорушень. Повага до людської гідності та дотримання конституційних прав громадян при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій. Наслідки наявних порушень. Чи можливо поєднати добровільну видачу чи результати поверхневої перевірки, проведеної на підставі Закону України «Про Національну поліцію» із метою і сутністю такої СРД, як огляд місця події?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 6, 9, 13, 19, 33, 34, 42, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 7. Наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення

Чи має право потерпілий звернутися до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей і документів?

Доказова діяльність при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею. Використання категорії «локальний предмет доказування» при визначенні обставин, що підлягають встановленню при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Співвідношення у доктрині загального та локального предметів доказування, виокремлення додаткових елементів для тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, запобіжних заходів. Тягар доказування та доказова презумпція при застосуванні запобіжних заходів. Роль слідчого судді як суб'єкта доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, недоліки нормативної регламентації його повноважень. Чи входить до компетенції слідчого судді надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів?

Проблематика оцінних понять, що використовуються при регламентації окремих запобіжних заходів.

Щодо аспектів розуміння поняття «затримана особа»: момент затримання, фактичне затримання. Порядок виклику захисника. Складення протоколу затримання та роз'яснення процесуальних прав. Обшук затриманої особи. Шляхи вдосконалення законодавства, у тому числі й кримінального процесуального, для нівелювання проблем, що виникають при затриманні та провадженні обшуку особи.

Питання для самостійного вивчення. Заходи забезпечення кримінального провадження мета і підстави їх застосування, види та наявні класифікації заходів забезпечення кримінального провадження. Суб'єкти, що уповноважені на підготовку клопотань про надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Обґрунтування у клопотаннях наявних ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний може здійснити дії, передбачені частиною першою статті 177 КПК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 18, 22, 44, 48, 51, 52, 59, 62; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 8. Особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків. Проблематика кримінального провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх: шляхи подолання наявних проблем правозастосування та нагальність удосконалення чинного законодавства

Процедура здійснення дізнання, що передбачає ширший перелік процесуальних дій, що можуть бути проведені до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, порівняно із процедурою досудового слідства: виправданість чи згубність законодавчого підходу та його співвідношення із частиною 2 статті 84, частиною 1 статті 94, частиною 4 статті 95, частиною 3 статті 214, частинами 1, 2 статті 360 КПК України.

Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства розуміння та видової різноманітності угод у кримінальному провадженні. Відновні практики у кримінальному процесуальному законодавстві: міжнародний досвід та національні надбання. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо та за участю неповнолітніх.

Позитивні та негативні риси кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення: генеза національного законодавства, судова практика та міжнародний досвід. Відмова прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення. Закриття кримінального провадження судом (у тому числі судом касаційної інстанції) у разі, якщо потерпілий відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення: окремі проблемні аспекти.

Ювенальна юстиція в Україні: окремі проблеми та шляхи їх вирішення. Перспективи удосконалення норм КПК України при здійсненні провадження щодо та за участю неповнолітніх: недопущення повторного проведення «слідчих» дій; участь психолога та створення дружньої атмосфери («Зелена кімната», «Барнахус» тощо); «поглиблена участь» педагога, психолога та лікаря

(право на одержання наявної інформації щодо особи неповнолітнього; пояснення неповнолітньому значення подій і надання порад слідчому або/та судді щодо належного поведіння з неповнолітнім; внесення новацій до робочого етапу одночасного допиту неповнолітнього потерпілого чи свідка тощо).

Питання для самостійного вивчення. Початок досудового розслідування у формі дізнання. Огляд повноважень слідчого, якими під час проведення досудового розслідування наділений дізнавач та проблематика таких законодавчих підходів. Можливість та потреба встановлення істини у кримінальних провадженнях з угодами. Кримінальне процесуальне законодавство 2012 року щодо провадження у формі приватного обвинувачення: пройдено зміни та сучасний стан. Загальні правила та особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх та за їх участю.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 37, 38, 40-43, 49, 54, 60-63; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 9. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють таку діяльність. Стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.

Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Чи є можливість оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 та після цієї дати. Чи наявні можливості оскарження на досудовому розслідуванні потерпілим, його законним представником, представником в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про скасування повідомлення про підозру? Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України. Окремі підходи до розуміння критеріїв, що дозволяють віднести рішення слідчого судді до тих процесуальних рішень, що підлягають (не підлягають) оскарженню на досудовому розслідуванні. Чи підлягає оскарженню в апеляційному порядку рішення слідчого судді про надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів? Оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика.

Оскарження слідчим, дізнавачем рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

Поняття судового розгляду та його характеристика, види, межі та місце в системі стадій кримінального провадження. Реалізація загальних засад кримінального провадження, що обумовлюють правову організацію судового

розгляду. Проблеми оголошення обвинувального акта та роз'яснення суті обвинувачення; з'ясування обставин кримінального провадження та перевірка їх доказами; визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження; проведення судових дій вербального, невербального характеру та інших пізнавальних дій.

Кваліфікація дій особи під час постановлення вироку за кваліфікуючою ознакою «повторно»: кримінальні процесуальні та кримінально-правові аспекти. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми. Стягнення з обвинуваченого (засудженого) судового збору при вирішенні цивільного позову в ухваленому обвинувальному вирокі. Чи правомірно стягувати вартість ймовірно викраденого майна з посадових осіб (слідчого, начальника слідчого відділу...) через їх можливу бездіяльність у кримінальному провадженні: теорія та практика. Проблематика питань, пов'язаних зі звільненням від призначеного покарання на підставі статті 49, частини 5 статті 74 КК України.

Спільні та відмінні риси провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції. Щодо застосування положень Кримінального процесуального кодексу, які стосуються встановлення моменту, до якого можлива відмова від апеляційної скарги прокурором. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою. Застосування положень статті 440 КПК України і пункту 5 частини 1 статті 284 КПК України у випадку смерті засудженого, виправданого до завершення розгляду касаційної скарги.

Питання для самостійного вивчення. Чи можливо залишити без руху апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді: теорія та практика? Чи оскаржуються в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про роз'яснення або відмову в роз'ясненні судового рішення? Процесуальний порядок судового розгляду чи судового слідства? Наслідки обмеження обвинуваченого у виголошенні останнього слова. Поняття, належність дій та наслідки порушення таємниці нарадчої кімнати.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 3, 5, 7, 8, 10-11, 14-15, 17, 20, 23, 25, 27, 35-36, 39, 45, 54, 64-65; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Перелік тем семінарських занять

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми кримінального права

Тема 1. Криза кримінально-правового регулювання. Оцінка ефективності кримінально-правового регулювання

Семінарське заняття (4 год.)

1. Прагматична парадигма кримінального права та принцип ultima ratio.

2. Методи оцінки ефективності протидії злочинності: кількісні, віктимологічні, «витрати – соціальні прибутки».
3. Використання відкритих даних і CrimeDataLab для аналізу ефективності правоохоронної системи.
4. Проблеми статистичного обліку злочинності в Україні та питання демократичного контролю.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу; вивчення прикладів роботи з CrimeDataLab; аналіз офіційних статистичних даних МВС, ДСА та Патрульної поліції.

Додаткова самостійна робота: підготовка міні-дослідження на основі CrimeDataLab (наприклад, аналіз тенденцій злочинності у вибраній області чи за статтею КК); участь у дискусії щодо проблем декриміналізації 2024 року; огляд наукових публікацій з теми ефективності кримінального права.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 1, основні джерела – 4, 5.

Тема 2. Кримінальне законодавство в умовах цифрової трансформації

Семінарське заняття (4 год.)

1. Поняття «комп'ютерних» злочинів: національний та зарубіжний підходи.
2. Класифікація правопорушень у сфері ІТ: «чисті» та традиційні злочини, вчинені з використанням комп'ютера.
3. Злочини з віртуальними активами та проблеми їх кримінально-правової кваліфікації.
4. Нові виклики: кіберпереслідування, кібертероризм, «revenge porn».
5. Міжнародні стандарти: Будапештська конвенція, Конвенція ООН проти кіберзлочинності, Регламент EU MiCA.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу; аналіз судової практики за ст. 361–363-1 КК; підбір прикладів реальних кіберзлочинів.

Додаткова самостійна робота: підготовка доповіді про одну з міжнародних конвенцій; аналіз наукових статей щодо тенденцій злочинного використання криптоактивів; розроблення презентації про сучасні кіберзагрози.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 2, основні джерела – 3, 4, 5, 6, 8.

Тема 3. ШІ та кримінально-правове регулювання

Семінарське заняття (4 год.)

1. Штучний інтелект у кримінальному праві: міфи та реальність.
2. Використання ШІ судами та правоохоронними органами: прогнозування, оцінка ризиків, аналіз доказів.

3. Використання ШІ у законотворчості: аналітика великих масивів даних.
4. Ризики та виклики: алгоритмічна упередженість, «чорна скринька», анкеринг.
5. ШІ як інструмент злочинної діяльності: deepfake, автоматизоване шахрайство, змагальні атаки, «jailbreak».

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: ознайомлення з прикладами систем оцінки ризиків у США (COMPAS, PredPol, Palantir); вивчення лекційного матеріалу та рекомендованих статей.

Додаткова самостійна робота: підготовка аналітичної довідки про один кейс використання ШІ у кримінальній юстиції; бібліографічний огляд міжнародних досліджень з проблеми упередженості ШІ.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 3, основні джерела – 1, 2, 7.

Тема 4. Оновлення Кримінального кодексу України: концептуальні засади та виклики реалізації

Семінарське заняття (4 год.)

1. Передумови створення нового Кримінального кодексу України.
2. Критика КК 2001 року та проблеми його системності.
3. Концептуальні засади нового КК: верховенство права, гуманізм, пропорційність.
4. Нові підходи до структури Загальної та Особливої частин.
5. Міжнародні стандарти та інтеграція практики ЄСПЛ і актів ЄС.
6. Виклики переходу до нового КК.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: вивчення Проекту КК; аналіз змін у кваліфікації злочинів проти власності та у сфері незаконного обігу наркотиків.

Додаткова самостійна робота: підготовка есе щодо концептуальних засад нового КК; участь у дискусії про ultima ratio в оновленому законодавстві; бібліографічний огляд наукових коментарів до Проекту КК.

Джерела, рекомендовані для використання: Література до теми 4, основне джерело – 14.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 5. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства під час прийняття рішень про початок досудового розслідування, у його перебігу, при зупиненні провадження, притягненні осіб до кримінальної відповідальності, закінченні досудового розслідування та обчислення, а також продовження його строків (2 год.)

Семінарське заняття (2 год.)

1. Процесуальні рішення, як елемент кримінальної процесуальної діяльності. Поняття, правові та теоретичні основи процесуальних рішень.
2. Процесуальна форма рішень та проблематика положень КПК України із цього приводу.
3. Класифікація процесуальних рішень.
4. Прийняття початкових процесуальних рішень на стадії досудового розслідування: проблематика наявного обов'язку слідчого або прокурора унести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування та його кореспондування із належною оцінкою цими суб'єктами такої заяви (повідомлення).
5. Процесуальні наслідки порушення процесуального строку, визначеного ч. 1 ст. 214 КПК України, зокрема, внесення відомостей до ЄРДР після спливу 24 годин.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 5; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Підходи до розуміння проблематики початку перебігу притягнення осіб до кримінальної відповідальності та юридичних наслідків.
2. Співвідношення обвинувального акту із повідомленням про підозру: теоретичні та практичні підходи (звернути увагу на різну практику Верховного Суду, зокрема, справа 237/669/16-к, провадження №51-4249км21 (рішення у реєстрі 101309449) та правові позиції Верховного Суду.

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці два питання і готуючись до практичного заняття, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої в чотирьох питаннях проблематики (2-додаткові для самостійної роботи, 2-винесені на практичне заняття), вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного з чотирьох запропонованих питань і у роздрукованому чи електронному вигляді мати на практичному занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Наукові розвідки щодо стану сприйняття (несприйняття) потерпілого, як сторони кримінального провадження та наслідки для потерпілого.

2. Не відкриття матеріалів досудового розслідування іншій стороні, як ймовірна підстава визнання недопустимими доказами у кримінальному провадженні відомостей, що містяться у відкритих процесуальних документах.

3. Науково-практичні підходи до перебігу строків досудового розслідування та його закінчення, проблематика продовження строків досудового розслідування.

4. Якщо у кримінальному провадженні після повідомлення особі про підозру вплив строк досудового розслідування, то чи може за таких обставин виходячи з положень КПК України, прокурор звертатися до суду з обвинувальним актом? (аналіз ухвали Харківського апеляційного суду від 23 листопада 2021 року у справі №617/1839/19, провадження №11кп/818/2321/21 та рішень Верховного Суду).

5. Підходи до розуміння проблематики розумних строків.

6. Проблематика підслідності: наявний стан, його передумови та наслідки введення до КПК України нових представників сторони обвинувачення.

Практичне заняття – 2 год.

Навчальні питання:

1. Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який керуватиме їх діями: підходи до проблеми (справа №477/426/17, провадження №51-4963км20).

2. Проблемні аспекти виконання вимог статті 290 КПК України. Відмова сторони захисту від ознайомлення, ухилення від ознайомлення (справа №522/1714/16-к, провадження №51-40км18).

Практичні завдання:

У відповідності до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Всі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 «**Процесуальне рішення щодо визначення слідчого (слідчих), які здійснюватимуть досудове розслідування та старшого слідчої групи, який керуватиме їх діями: підходи до проблеми**»:*

1. Які способи процесуального оформлення рішення про визначення слідчого або групи слідчих, старшого слідчої групи, які здійснюватимуть досудове розслідування, є допустимими за змістом норм, передбачених статтею 39, частиною 1 статті 214 КПК України, з огляду на їх юридичні конструкції?

2. Чи відповідає вимогам процесуальної форми фіксації прийнятих процесуальних рішень електронний документ у вигляді внесеного до ЄРДР запису, якщо він зроблений уповноваженою на прийняття такого

процесуального рішення особою – керівником органу досудового розслідування?

3. Чи потрібне окреме процесуальне рішення у формі постанови керівника органу досудового розслідування про визначення слідчого (слідчих), який здійснюватиме досудове розслідування а у випадках здійснення досудового розслідування слідчою групою – про визначення старшого слідчої групи, який керуватиме діями інших слідчих, з огляду на положення частини 1 статті 39, частини 1 статті 214 КПК України, якщо керівник органу досудового розслідування особисто уніс у ЄРДР відомості про кримінальне правопорушення та цим же записом у ЄРДР визначив себе і ще кількох слідчих органу досудового розслідування, які здійснюватимуть досудове розслідування?

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Щодо тлумачення статті 290 КПК України»:

1. За яких обставин можна поведінку сторони захисту розцінювати як відмову від ознайомлення з матеріалами кримінального провадження?

2. Яка саме поведінка сторони кримінального провадження може свідчити про її відмову від ознайомлення з матеріалами? Чи зобов'язана сторона обвинувачення у будь-якому випадку, навіть при наявності письмової заяви сторони захисту про відмову від ознайомлення з матеріалами провадження, звертатися до слідчого судді з клопотанням про встановлення цій стороні строку для ознайомлення з вказаними матеріалами відповідно до вимог частини 10 статті 290 КПК України?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 12, 16, 17, 21, 24, 26, 28, 30, 31, 32, 38, 46, 47, 54; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 6. Сучасний стан чинного кримінального процесуального законодавства, що унормовує поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами та процес доказування, його прогалини та колізії. Проблематика застосування кримінального процесуального законодавства при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій та судових дій

Семінарське заняття (2 год.)

1. Пізнання, як суть доказування. Основні концепції розуміння категорії докази.

2. Належність, допустимість, достатність та достовірність, співвідношення ознак доказів.

3. Особливості застосування класифікації доказів у процесі доказування.

4. Роль засад кримінального провадження у процесі доказування.

5. Співвідношення джерел доказів із поняттям доказів.

6. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій.

7. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо віднесеності негласних слідчих (розшукових) дій до процесуальних дій.

8. Початкові процесуальні рішення щодо провадження СРД та НС(Р)Д. Суб'єкти провадження СРД та НС(Р)Д.

9. Залучені та обов'язкові учасники при провадженні слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій.

10. Фіксація ходу та результатів СРД та НС(Р)Д. Застосування безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 6; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України, рішень Верховного Суду та ЄСПЛ.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Місце негласних слідчих (розшукових) дій та результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні.

2. Наявні проблеми використання результатів оперативно-розшукових заходів у доказуванні при розслідуванні кримінальних правопорушень.

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці два питання і готуючись до практичних занять, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої в шести питаннях проблематики (2-додаткові для самостійної роботи, 4- винесені на практичні заняття), вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного із запропонованих питань і у роздрукованому чи електронному вигляді мати на практичному занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Проблеми застосування положень кримінального процесуального закону щодо збирання, перевірки та оцінки доказів у кримінальному провадженні.

2. Недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини.

3. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.

4. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу допиту у практиці Верховного Суду та/чи Європейського суду з прав людини.

5. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, які є похідними від недопустимого протоколу пред'явлення для впізнання у практиці Верховного Суду та/чи Європейського суду з прав людини.

6. Проблематика провадження огляду, обшуку житла чи іншого володіння особи за згодою володільця без ухвали слідчого судді.

7. Проведення оглядів різних видів без розпочатого кримінального провадження: оцінка отриманих доказів судом.

8. Підстави визнання судом протоколу пред'явлення для впізнання недопустимим доказом.

9. Пред'явлення для впізнання за зворотніми ідентифікаційними зв'язками.

10. Слідчий експеримент чи відтворення обстановки та обставин події: доктринальні положення та вимоги кримінального процесуального законодавства.

11. Підстави визнання судом протоколу слідчого експерименту недопустимим доказом.

12. Призначення та провадження експертиз у кримінальних провадженнях: сучасні реалії законодавчого унормування та окремі проблеми.

13. Аналіз рішень Верховного Суду щодо з'ясування відповідей судової практики на такі гострі питання: Чи покладає КПК на слідчого обов'язок повідомляти стороні захисту про призначення експертизи у кримінальному провадженні? Чи є висновок, зроблений за результатами проведеного дослідження у порядку самостійного залучення експерта джерелом доказів – висновком експерта? Наслідки проведення експертного дослідження, що не містить відомостей про попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України? Процесуальні та слідуючі з них процедурні вимоги попередження експерта про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України. Підстави визнання судом висновку експерта формальним та наслідки цього. Обов'язково звернути увагу на рішення Верховного Суду від 18 листопада 2021 року у справі 237/669/16-к, провадження №51-4249км21!!!

14. Ексгумація трупа та його огляд: проблематика належності до слідчих (розшукових) дій.

15. Відібрання та отримання зразків для проведення експертизи. Відібрання біологічних зразків примусово.

16. Освідування неповнолітнього та отримання зразків для експертизи. Межі дозволеного примусу при освідуванні.

17. Допит неповнолітніх, осіб з обмеженими можливостями.

18. Співвідношення слідчих (розшукових) та судових дій, які проводяться упродовж судового розгляду (судового слідства). Судовий розгляд чи судове слідство?

Практичне заняття №1 – 2 год.

Навчальні питання:

1. Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення (провадження №51-6241км19).

2. Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим у практиці Верховного Суду та Європейського суду з прав людини (доктрина «плодів отруйного дерева» (fruit of the poisonous tree) сформульована ЄСПЛ у рішеннях у справах «Гефген проти Німеччини», «Тейксейра де Кастро проти Португалії», «Шабельник проти України», «Балицький проти України», «Нечипорук і Йонкало проти України», «Яременко проти України»).

Практичні завдання:

У відповідності до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Всі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 **«Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення»:***

1. Чи вправі слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, відмовити у прийнятті додатків до заяви (повідомлення) у вигляді документів чи речей?

2. Чи вправі слідчий, прокурор після внесення відповідних відомостей про кримінальне правопорушення на підставі заяви (повідомлення) з додатками у вигляді документів (речей) до Єдиного реєстру досудових розслідувань

проводити огляд доданих речей чи документів у порядку статті 237 КПК України?

3. Чи узгоджується з вимогами статей 84, 86, 214 КПК України рішення слідчого за результатами проведеної слідчої (розшукової) дії – огляду речей та документів, наданих особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення – про визнання їх доказами у кримінальному провадженні?

4. З урахуванням положень статей 84, 86, 214 та 237 КПК України у їх взаємозв'язку чи можливо оцінювати як допустимі докази протокол огляду речей та документів, проведеного після внесення відповідних відомостей про вчинене кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, та безпосередньо речі й документи, додані особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення?¹

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Визнання недопустимими доказів сторони обвинувачення, якщо джерело доказів є недопустимим»:

1. Які джерела доказів було визнано недопустимими ЄСПЛ у справах «Шабельник проти України», «Балицький проти України», «Нечипорук і Йонкало проти України», «Яременко проти України» і з яких причин?

2. Чи застосовується Верховним Судом доктрина «плодів отруйного дерева» (fruit of the poisonous tree), сформульована ЄСПЛ? Проілюструйте свою відповідь аналізом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 листопада 2019 року у справі №1-45/05/2005 (провадження 13-36зв019).

Практичне заняття №2– 2 год.

Навчальні питання:

1. Стосовно можливості прокурора, слідчого, дізнавача доручати проведення слідчих (розшукових) дій та/чи негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам, включаючи в передбачених КПК України випадках отримання дозволу слідчого судді: положення кримінального процесуального законодавства та судова практика (справа №663/820/15-к, провадження №51-2075км20 (рішення від 6 грудня 2021 року у реєстрі за номером 101829915); справа №130/2225/15-к, провадження №51-4527км20). Щодо поширення обмежень, передбачених статтею 77 КПК України на співробітників оперативних підрозділів, які допитувалися як свідки у кримінальному провадженні та яким опісля доручено провадження слідчих (розшукових) дій та/чи

¹ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №51-6241км19.

негласних слідчих (розшукових) дій (справа №373/2562/15-к, провадження №51-2218км20).

2. Чи є твердження учасника слідчої дії, які зроблені під час допиту, надання пояснень, проведення слідчого експерименту, проведення експертизи тощо показаннями такого учасника слідчої дії у значенні статті 23 Кримінального процесуального кодексу? ²

Практичні завдання:

У відповідності до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Всі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 **«Щодо тлумачення пункту 5 частини 2 статті 56 КПК України, пункту 3 частини 2 статті 40 КПК України, пункту 3 частини 2 статті 40¹ КПК України. Чи можуть слідчий та прокурор у кримінальному провадженні на підставі п.5 ч.2 ст.36 та п.3 ч.2 ст.40 КПК доручати проведення обшуку та огляду житла чи іншого володіння особи працівникам оперативного підрозділу? Щодо поширення обмежень, передбачених статтею 77 КПК України на співробітників оперативних підрозділів, які допитувалися як свідки у кримінальному провадженні та яким опісля доручено провадження слідчих (розшукових) та/чи негласних слідчих (розшукових) дій»:***

1. Чи наявна у прокурора, слідчого, дізнавача можливість доручати проведення слідчих (розшукових) дій та/чи негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам або оперативним працівникам таких підрозділів у порядку, передбаченому законом для проведення відповідних дій, включаючи в передбачених КПК України випадках отримання дозволу слідчого судді?

2. Чи повинні проводитися у розумінні положень статей 40, 41, 234, 236, 237 КПК України такі слідчі (розшукові) дії, як обшук та огляд житла чи іншого володіння особи у кримінальному провадженні виключно слідчим чи прокурором, або у випадках, передбачених кримінальним процесуальним законом проведення цих слідчих (розшукових) дій, крім вказаних осіб, дозволяється і працівникам оперативних підрозділів?

3. Чи можуть слідчий та прокурор у кримінальному провадженні на підставі п.5 ч.2 ст.36 та п.3 ч.2 ст.40 КПК доручати проведення обшуку та огляду житла чи іншого володіння особи працівникам оперативного підрозділу у випадку, коли ухвалою слідчого судді дозвіл на проведення таких слідчих

² Звернення до членів НКР при Верховному Суді із реєстраційним номером Верховного Суду від 16.07.19 № 64/0/27-19

(розшукових) дій надано слідчому чи прокурору, з урахуванням положень статті 236 КПК України?

4. Чи є підстави для визнання недопустимими доказами фактичних даних, які отримані в результаті проведення слідчих (розшукових) або негласних слідчих (розшукових) дій працівником оперативного підрозділу за дорученням слідчого, прокурора, дізнавача, який згідно зі статтею 41 КПК України користується повноваженнями слідчого, за умови, що до надання доручення на проведення негласних слідчих (розшукових) дій його було допитано як свідка у цьому кримінальному провадженні?

5. Чи впливає предмет допиту особи, як свідка на її подальшу можливість брати участь у кримінальному провадженні, як слідчий чи прокурор чи вона у будь-якому разі не має права брати участі після такого допиту?³

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Показання у статті 23 КПК України: що це та як співвідноситься із іншими положеннями КПК?»⁴:

1. Історичний дискурс до КПК 1960 року із означеної проблематики.
2. Досудове розслідування і судовий розгляд: чи можуть порівнюватися, прирівнюватися, домінувати?
3. Чи важливий і чому вартий уваги розподіл доказів на досудові та судові?
4. Способи отримання (збирання) та перевірки доказів на досудовому розслідуванні і в судовому розгляді?
5. Безпосередність дослідження доказів судом. Судовий розгляд чи судове слідство?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 2, 6, 9, 13, 19, 33, 34, 42, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 58; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 7. Наявні вимоги і проблеми чинного кримінального процесуального законодавства при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження та шляхи їх усунення

Семінарське заняття не передбачене.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 7; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне

³ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №663/820/15-к, провадження №51-2075км20; справі №130/2225/15-к, провадження №51-4527км20; справі №373/2562/15-к, провадження №51-2218км20.

⁴ Звернення до членів НКР при Верховному Суді із реєстраційним номером Верховного Суду від 16.07.19 № 64/0/27-19.

опрацювання; вивчення КПК України, судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Заходи забезпечення кримінального провадження мета і підстави їх застосування, види та наявні класифікації заходів забезпечення кримінального провадження.

2. Суб'єкти, що уповноважені на підготовку клопотань про надання дозволу на застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Обґрунтування у клопотаннях наявних ризиків, які дають достатні підстави слідчому судді, суду вважати, що підозрюваний може здійснити дії, передбачені частиною першою статті 177 КПК України.

Увага! Вдома, опрацюючи ці два питання слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по три рішення до кожного із запропонованих питань і у роздрукованому чи електронному вигляді зберігати у накопичувачі.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Доказова діяльність при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею. Тягар доказування та доказова презумпція при застосуванні запобіжних заходів.

2. Роль слідчого судді як суб'єкта доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, недоліки нормативної регламентації його повноважень.

3. Використання категорії «локальний предмет доказування» при визначенні обставин, що підлягають встановленню при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

4. Співвідношення у доктрині загального та локального предметів доказування, виокремлення додаткових елементів для тимчасового доступу до речей і документів, тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, запобіжних заходів.

5. Проблема оцінних понять, що використовуються при регламентації окремих запобіжних заходів.

Практичне заняття – 2 год.

Навчальні питання:

1. Чи має право потерпілий звернутися до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей і документів та чи входить до компетенції

слідчого судді надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів? (справа №161/19398/17, провадження №51-8733км18).

2. Щодо аспектів розуміння поняття «затримана особа»: момент затримання, фактичне затримання. Порядок виклику захисника. Складення протоколу затримання та роз'яснення процесуальних прав. Обшук затриманої особи. Шляхи вдосконалення законодавства, у тому числі й кримінального процесуального, для нівелювання проблем, що виникають при затриманні та провадженні обшуку особи (справа №552/7485/17, провадження №51-1526 км 20).

Практичні завдання:

У відповідності до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Всі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 **«Чи має право потерпілий, як сторона кримінального провадження, звернутися до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей і документів та якими є за таких обставин повноваження слідчого судді?»**:*

1. Чи є потерпілий стороною кримінального провадження і чи має право користуватися усіма процесуальними правами, передбаченими Кримінальним процесуальним кодексом України, для сторони кримінального провадження?

2. Чи існують обмеження для прав потерпілого як сторони кримінального провадження і у яких випадках, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України?

3. Чи має право потерпілий, як сторона кримінального провадження, звернутися до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до речей і документів?

3. Чи входить до компетенції слідчого судді надання такого дозволу потерпілому?⁵

*Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 **«Щодо окремих аспектів розуміння поняття «затримана особа»**:*

1. Чи є особа, якій слідчий, прокурор заборонив залишити місце обшуку до його закінчення та вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню обшуку, затриманою особою та з якого часу?

⁵ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №161/19398/17, провадження №51-8733км18.

2. Якщо слідчим суддею у порядку статті 208 КПК України було надано дозвіл на проведення обшуку особи і цей обшук особи проводився під час обшуку домоволодіння цієї особи, чи вважаються обшукувані особи такими, що затримані?

3. Чи може вважатися такою, що затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення особа, якій не пред'явлено підозру, але щодо якої здійснюється досудове розслідування і надано дозвіл на проведення обшуку з метою відшукування і вилучення предметів, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення, та яка при проведенні цієї слідчої (розшукової) дії вимушена залишатись поряд із уповноваженою службовою особою в приміщенні, де проводився обшук, і була обмеженою у здійсненні права на вільне пересування, та як це кореспондується із статтями 208, 209 КПК України?⁶

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 18, 22, 44, 48, 51, 52, 59, 62; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 8. Особливості та проблеми досудового розслідування кримінальних проступків. Проблематика кримінального провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення та щодо неповнолітніх: шляхи подолання наявних проблем правозастосування та нагальність удосконалення чинного законодавства

Семінарське заняття не передбачене.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 8; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Початок досудового розслідування у формі дізнання. Огляд повноважень слідчого, якими під час проведення досудового розслідування наділений дізнавач та проблематика таких законодавчих підходів.

2. Можливість та потреба встановлення істини у кримінальних провадженнях з угодами.

3. Кримінальне процесуальне законодавство 2012 року щодо провадження у формі приватного обвинувачення: пройдені зміни та

⁶ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №552/7485/17, провадження №51-1526 км 20.

сучасний стан. Позитивні та негативні риси такої форми провадження.

4. Загальні правила та особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх та за їх участю.

Увага! Вдома, опрацьовуючи ці питання і готуючись до практичного заняття, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного питання і у роздрукованому чи електронному вигляді зберігати у накопичувачі.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Доктринальні підходи та положення кримінального процесуального законодавства щодо розуміння та видової різноманітності угод у кримінальному провадженні.

2. Відновні практики у кримінальному процесуальному законодавстві: міжнародний досвід та національні надбання.

3. Сприйняття злочину і покарання за стародавньою традицією українського судочинства (окремі джерела української правової спадщини: звичаєве право, Руська Правда, Литовські Статути тощо).

4. Укладення угод у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів.

5. Укладення угод у кримінальних провадженнях за участю неповнолітніх.

6. Повноваження прокурора брати участь у судовому розгляді кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення: генеза національного законодавства, судова практика та міжнародний досвід.

7. Ювенальна юстиція в Україні: окремі проблеми та шляхи їх вирішення.

8. Перспективи удосконалення норм КПК України при здійсненні провадження щодо та за участю неповнолітніх: недопущення повторного проведення «слідчих» дій; участь психолога та створення дружньої атмосфери («Зелена кімната», «Барнахус» тощо); «поглиблена участь» педагога, психолога та лікаря (право на одержання наявної інформації щодо особи неповнолітнього; пояснення неповнолітньому значення подій і надання порад слідчому або/та судді щодо належного поведіння з неповнолітнім; внесення новацій до робочого етапу одночасного допиту неповнолітнього потерпілого чи свідка тощо).

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 37, 38, 40-43, 49, 54, 60-63; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

Тема 9. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: основні положення, підходи, а також прогалини та колізії чинного кримінального процесуального законодавства, що ускладнюють таку діяльність. Стан і проблеми застосування чинного кримінального процесуального законодавства при здійсненні судового провадження у першій інстанції та з перегляду судових рішень

Семінарське заняття не передбачене.

Питання для підготовки до практичного заняття

1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування під час досудового розслідування.
2. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора під час досудового розслідування.
3. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.
4. Реалізація загальних засад кримінального провадження, що обумовлюють правову організацію судового розгляду.
5. Спільні та відмінні риси провадження в суді апеляційної та касаційної інстанції.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 9; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України та судової практики.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Завдання для самостійної роботи:

Опрацювати наступні додаткові питання:

1. Процесуальний порядок судового розгляду чи судового слідства? (оголошення обвинувального акта та роз'яснення суті обвинувачення; з'ясування обставин кримінального провадження та перевірка їх доказами; визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження; проведення судових дій вербального, невербального характеру та інших пізнавальних дій).
2. Наслідки обмеження обвинуваченого у виголошенні останнього слова. Поняття, належність дій та наслідки порушення таємниці нарадчої кімнати.
3. Чи можливо залишити без руху апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді: теорія та практика?

4. Чи оскаржуються в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про роз'яснення або відмову в роз'ясненні судового рішення?

Увага! Вдома, опрацьовуючи запропоновані питання і готуючись до практичного заняття, слід знайти у Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua>) судові рішення, які стосуються задекларованої проблематики, вибрати на власний розсуд по одному рішенні до кожного з шести запропонованих питань (4-х для самостійного опрацювання та 2-х для практичного заняття) і у роздрукованому чи електронному вигляді мати на практичному занятті.

Теми рефератів, доповідей, індивідуальних завдань:

1. Чи є можливість оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 та після цієї дати?⁷
2. Чи наявні можливості оскарження на досудовому розслідуванні потерпілим, його законним представником, представником в апеляційному порядку ухвали слідчого судді про скасування повідомлення про підозру?⁸
3. Чи підлягає оскарженню в апеляційному порядку рішення слідчого судді про надання дозволу потерпілому тимчасового доступу до речей і документів?⁹
4. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми¹⁰.
5. Стягнення з обвинуваченого (засудженого) судового збору при вирішенні цивільного позову в ухваленому обвинувальному вирoku¹¹.
6. Проблематика питань, пов'язаних зі звільненням від призначеного покарання на підставі статті 49, частини 5 статті 74 КК України¹².
7. Щодо застосування положень Кримінального процесуального кодексу, які стосуються встановлення моменту, до якого можлива відмова від апеляційної скарги прокурором¹³.

⁷ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 133/3337/19.

⁸ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №756/10189/20.

⁹ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №161/19398/17 (провадження №51-8733км18).

¹⁰ Звернення до членів НКР при Верховному Суді із реєстраційним входним номером Верховного Суду 512/0/26-19 від 22.10.2019.

¹¹ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №51-274км17.

¹² Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі № 51-413км021.

¹³ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №554/690/17.

8. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника¹⁴.
9. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою¹⁵.
10. Застосування положень статті 440 КПК України і пункту 5 частини 1 статті 284 КПК України у випадку смерті засудженого, виправданого до завершення розгляду касаційної скарги¹⁶.

Практичне заняття – 2 год.

Навчальні питання:

1. Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України.
2. Теорія та практика щодо оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування.

Практичні завдання:

У відповідності до методичних рекомендацій навчальна група працює у складі чотирьох підгруп, які утворюються на власний розсуд здобувачами вищої освіти для подальшої презентації власних науково-практичних пошуків на конкурентній основі. Всі підгрупи працюють над завданнями автономно.

*Перша та друга підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №1 «**Оскарження на досудовому розслідуванні рішення слідчого судді, що не передбачене КПК України. Окремі підходи до розуміння критеріїв, що дозволяють віднести рішення слідчого судді до тих процесуальних рішень, що підлягають (не підлягають) оскарженню на досудовому розслідуванні:***

1. За якими загальними критеріями (ознаками) рішення слідчого судді слід відносити до таких, що не підлягають оскарженню, з огляду на застосування положень частини 3 статті 307, статті 309 та частини 4 статті 399 КПК України?
2. За якими критеріями (ознаками) судам вищих інстанцій слід визначати чи є рішення слідчого судді таким, що не передбачене КПК України у контексті застосування частини 3 статті 307, статті 309 та частини 4 статті 399 КПК України та з огляду на висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Великої Палати Верховного Суду від 23 травня 2018 року та постанові Верховного Суду України від 12 жовтня 2017 року?
3. Чи підлягають апеляційному оскарженню рішення слідчого судді про повернення клопотання учасників кримінального провадження у випадках,

¹⁴ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №481/1754/18, провадження №51-1579кмо20.

¹⁵ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №591/7341/15-к.

¹⁶ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у провадженні №51-4744км18.

коли чинний КПК прямо не передбачає можливості ухвалення такого рішення у межах встановлених цим Кодексом (його спеціальними нормами) процедур?

4. Чи підлягають апеляційному оскарженню рішення слідчого судді про повернення клопотання учасників кримінального провадження у випадках, коли чинний КПК передбачає можливості ухвалення такого рішення у межах встановлених цим Кодексом (його спеціальними нормами) процедур, але з інших підстав?¹⁷

Третя та четверта підгрупи отримують завдання для письмового обґрунтування відповідей на складові проблематики №2 «Оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика»:

1. Чи має слідчий суддя з огляду на положення пункту 18 частини 1 статті 3, частини 3 статті 26, частин 2, 6 статті 28, частин 1, 2 статті 114, статей 303, 308 КПК України повноваження, за результатами розгляду клопотання підозрюваного, поданого в порядку статей 28, 114 КПК України чи скарги на дії чи бездіяльність слідчого, прокурора, поданої на підставі статті 303 КПК України, визначати строк протягом якого прокурор зобов'язаний закінчити досудове розслідування?

2. Чи підлягає апеляційному оскарженню рішення слідчого судді за результатами розгляду таких клопотань чи скарг? Якщо так, то за яких умов і на якій правовій підставі?

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 13; **додаткові:** 3, 5, 7, 8, 10-11, 14-15, 17, 20, 23, 25, 27, 35-36, 39, 45, 54, 64-65; **інформаційні ресурси:** 1 – 26.

**Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Актуальні проблеми кримінального права та процесу»:**

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, зокрема:	120	164
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	20

¹⁷ Звернення до членів НКР при Верховному Суді у справі №646/3986/19, провадження №51-3335км20.

Виконання індивідуальних практичних робіт	20	30
Підготовка до поточного контролю	30	34
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	30	50

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

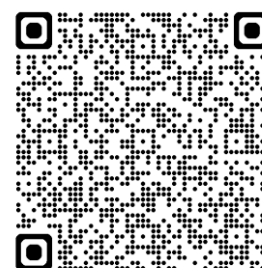
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом / робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль,

		тестовий контроль
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль,

	вдома, робота під керівництвом викладача	тестовий контроль
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності	словесні, наочні, практичні методи, індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, дослідницький, інтерактивний методи, метод самостійної роботи вдома, робота під керівництвом викладача	іспит, поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль, тестовий контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид контрольного заходу	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	опитування, поточні контрольні роботи, практичні завдання, результати виконання індивідуальної роботи	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Усього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів.

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в електронному журналі обліку успішності академічної групи на підставі чотирибальної шкали («2»; «3»; «4»; «5»). У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У разі недотримання цієї

норми, замість «н» у журналі виставляється «0» (нуль балів), без права перескладання. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Порядок оцінювання. До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік / екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен / диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки / екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література до теми 1

1. Бова, А. А. Методичні аспекти крос-національних соціологічних опитувань щодо віктимізації та безпеки. *Наука і правоохорона* 1 (2017): 143-148; Бова А.А., Соціологічні опитування потерпілих від злочинів в Україні Український соціум, 2006, 1(12): 33-41.
2. В. Поклад, Х. Курі Виктимологические исследования в криминологии // Віктимологічні аспекти злочинності: Криминологічні дослідження Випуск 1. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. – С. 6-12.
3. Віктимологія : навч. посіб. / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2017. – 308 с.
4. Карчевський М. В. Протидія злочинності в умовах війни: аналіз статистичних даних (2013–2023). *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2024. № 2. С. 80–90. DOI: 10.32782/2311-8040/2024-2-12.
5. Карчевський М.В. Обчислювальне криминологічне аргументування: поняття, можливості та перспективи використання. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2022. № 4(100). С. 112-126. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.100.112-126>
6. Chisholm J 2000. Benefit-cost analysis and crime prevention. *Trends & issues in crime and criminal justice* no. 147. Canberra: Australian Institute of Criminology. <https://www.aic.gov.au/publications/tandi/tandi147>
7. Cioffi-Revilla, C. Computational Social Science. *Wiley Interdisciplinary Reviews Computational Statistics*, 2(3). May 2010. P. 259-271.
8. Forrester, David, et al. The Kirkholt burglary prevention project: Phase II. London: Home Office, 1990. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=0503146df6dfaa3c65ffd4247e84ffa0783b2ba0>
9. Hox, J. J. Computational Social Science Methodology, Anyone? *Methodology*. 2017, 13, pp. 3-12. URL : <https://doi.org/10.1027/1614-2241/a000127>
10. Kuklinski MR, Fagan AA, Hawkins JD, Briney JS, Catalano RF. Benefit-Cost Analysis of a Randomized Evaluation of Communities That Care: Monetizing Intervention Effects on the Initiation of Delinquency and Substance Use Through Grade 12. *J Exp Criminol*. 2015 Jun 1;11(2):165-192. doi: 10.1007/s11292-014-9226-3. PMID: 26213527; PMCID: PMC4512954.
11. Manning, M. (2014). Cost-Benefit Analysis. In: Bruinsma, G., Weisburd, D. (eds) *Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice*. Springer, New York, NY. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-5690-2_176
12. Provost, F., Fawcett, T. Data Science and its Relationship to Big Data and Data-Driven Decision Making. *Big Data*. Mar. 2013, pp. 51-59. URL : <http://doi.org/10.1089/big.2013.1508>.
13. . 1089/big.2013.1508.
14. Ranaweera, N. (2024) Beyond Numbers: Embracing the Depth of Qualitative Research in Criminology Affiliations. *International Journal of Qualitative Research*. 2024, Vol. 3. pp. 315 – 325. DOI: <https://doi.org/10.47540/ijqr.v3i3.1346>

15. Rodger, Patrick. (2011). 'Reading Tea Leaves': An Assessment of the Reliability of Police Recorded Crime Statistics. The Police Journal, doi: 10.1350/POJO.2011.84.1.512

Література до теми 2

1. Баранов О.А. Інтернет речей: теоретико-методологічні основи правового регулювання. Т.1: Сфери застосування, ризики і бар'єри, проблеми правового регулювання. Монографія / О.А. Баранов; НДПП НАПрН України – К.: Видавничий дім «АртЕк». – 2018. – 344 с.
2. Батиргарєєва В. С. Концептуальна модель захисту інформаційного простору України засобами кримінального права // Інформація і право. - № 1(32). – 2020. – С. 110-119. - DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2020.1\(32\).200388](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2020.1(32).200388)
3. Карчевський М. В. Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки України : монографія / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012.
4. Карчевський М. В. Особливості кваліфікації шахрайства, вчиненого шляхом незаконних операцій з використанням ЕОТ. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Юридична. 2014. Вип. 1. С. 272-281. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvlduvs_2014_1_30.
5. Карчевський М.В. Практика протидії кримінальним правопорушенням у сфері використання інформаційних технологій. Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. пр. / редкол.: В.С. Батиргарєєва (голов. ред.) та ін. Харків : Право. 2024. Вип. 48. С. 116-121.
6. Карчевський М.В., Федюк В.В. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку // Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки в Україні: монографія / [В. І. Борисов, О. О. Пащенко, Д. П. Євтеєва та ін.] ; за заг. ред. В. І. Борисова, О. О. Пащенка ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2024. – 328 с. – DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178518899>
7. Конвенція про кіберзлочинність: Міжнародний документ від 23.11.2001 р. Верховна Рада України. Законодавство України: оф. вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
8. Міжнародні стандарти та національна кримінально-правова політика у сфері охорони інформаційної безпеки : монографія : електрон. наук. вид. / за заг. ред. В. І. Борисова, М. В. Карчевського, М. В. Шепітька ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. – Харків : Право, 2023. – 152 с.
9. Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки», введене у дію Указом Президента України №685/2021
10. Усманов Р. А. Шахрайство з використанням електронно-обчислювальної техніки: аналіз судової практики. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2024. № 1. URL : <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-1-19>

11. Усманов Р.А. Кримінальна відповідальність за шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій із використанням комп'ютерної техніки. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Донецький державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, Кропивницький. – 2024. – С. 93.
12. Bossler, A., & Berenblum, T. (2019). Introduction: New directions in cybercrime research. *Journal of Crime and Justice*, 42(5), 495–499.; Leukfeldt, R., & Yar, M. (2016). Applying routine activity theory to cybercrime: A theoretical and empirical analysis. *Deviant Behavior*, 37(3), 263–280.
13. Brenner, S.W. Bailey F. Y. (Series Editors), Chermak S. (Series Editors), (2010). *Cybercrime: Criminal Threats from Cyberspace*. Santa Barbara: Praeger. Retrieved August 9, 2024, from <http://dx.doi.org/10.5040/9798400636554>
14. Lusthaus, J. (2024). Reconsidering crime and technology: What is this thing we call cybercrime? *Annual Review of Law and Social Science*, 20(1), 369–385. <https://doi.org/10.1146/annurev-lawsocsci-041822-044042>
15. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2025. *Cybercrime Classification and Measurement*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/29048>
16. Recommendations of the Tripartite Working Group on Criminal Finances and Cryptocurrencies on Combating virtual assets-based money laundering and crypto-enabled crime. <https://baselgovernance.org/publications/combating-virtual-assets-based-money-laundering-and-crypto-enabled-crime>
17. Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets, and amending Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 1095/2010 and Directives 2013/36/EU and (EU) 2019/1937. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>
18. Hägele, S. Centralized exchanges vs. decentralized exchanges in cryptocurrency markets: A systematic literature review. *Electron Markets* 34, 33 (2024). <https://doi.org/10.1007/s12525-024-00714-2>
19. Zhou, Z., & Shen, B. (2022). Toward Understanding the Use of Centralized Exchanges for Decentralized Cryptocurrency. arXiv. <https://arxiv.org/pdf/2204.08664>

Література до теми 3

1. Баранов О. Штучний інтелект і система права : монографія / О. Баранов ; ДНУ «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України». Київ, Одеса : Фенікс, 2025. - С. 283-284
2. Карчевський, М. В., & Карчевська, О. В. (2025). Структурний вимір правового регулювання III. Український політико-правовий дискурс, (12). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15782211>
3. Berk, Richard, *Artificial Intelligence, Predictive Policing, and Risk Assessment for Law Enforcement* (January 2021). *Annual Review of Criminology*, Vol. 4, pp. 209-237, 2021, Vol. 4, pp. 209-237, Available at SSRN:

<https://ssrn.com/abstract=3777804> or <http://dx.doi.org/10.1146/annurev-criminol-051520-012342>

4. Christian B. The alignment problem: How can machines learn human values? Atlantic Books, 2021. P. 20.
5. Cloudflare. What is AI data poisoning? [Электронный ресурс]. – 2025. – Режим доступа: <https://www.cloudflare.com/learning/ai/data-poisoning/>
6. (дата звернения: 23.08.2025)
7. Council of Europe, European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ). European Ethical Charter on the use of artificial intelligence in judicial systems and their environment. Strasbourg: CEPEJ, 2018. Available at: <https://rm.coe.int/ethical-charter-en-for-publication-4-december-2018/16808f699c>
8. Cyber Security Cooperative Research Centre. Poison the well: AI, data integrity and emerging cyber threats [Электронный ресурс]. – 2023. – Режим доступа: <https://cybersecuritycrc.org.au/remote-assets/sites/default/files/2023-11/Poison%20the%20well%20-%20AI%2C%20data%20integrity%20and%20emerging%20cyber%20threats.pdf>
9. Demony, C. (2025). Britain to make sexually explicit 'deepfakes' a crime. Reuters, Jan 7, 2025. <https://www.reuters.com/world/uk/britain-make-sexually-explicit-deepfakes-crime-2025-01-07/>
10. Department of Homeland Security (2024). Impact of Artificial Intelligence (AI) on Criminal and Illicit Activities. Analytical Exchange Program Report. https://www.dhs.gov/sites/default/files/2024-11/24_1114_dhs_ai-roles-and-responsibilities-framework-508.pdf
11. Dressel, J., Farid, H. The accuracy, fairness, and limits of predicting recidivism. Science Advances, 2018, 4(1), eaao5580. DOI: 10.1126/sciadv.aao5580 <https://www.science.org/doi/10.1126/sciadv.aao5580>
12. Ensign, D., Friedler, S.A., Neville, S., Scheidegger, C. & Venkatasubramanian, S.. (2018). Runaway Feedback Loops in Predictive Policing. Proceedings of the 1st Conference on Fairness, Accountability and Transparency, in Proceedings of Machine Learning Research 81:160-171 Available from <https://proceedings.mlr.press/v81/ensign18a.html>
13. Hua, R. AI and Racial Bias in Legal Decision-Making: A Student Fellow Project. Harvard Law School, 2025. <https://clp.law.harvard.edu/knowledge-hub/insights/ai-and-racial-bias-in-legal-decision-making-a-student-fellow-project/>
14. Joe Burton, Ardi Janjeva, Simon Moseley and Alice, "AI and Serious Online Crime," CETaS Research Reports (March 2025). <https://cetas.turing.ac.uk/publications/ai-and-serious-online-crime>
15. Magesh, V., Surani, F., Dahl, M., Suzgun, M., Manning, C.D. and Ho, D.E. (2025), Hallucination-Free? Assessing the Reliability of Leading AI Legal Research Tools. J Empir Leg Stud, 22: 216-242. <https://doi.org/10.1111/jels.12413>
16. Michael Brenner, Jeannie Suk Gersen, Michael Haley, Matthew Lin, Amil Merchant, Richard Jagdishwar Millett, Suproteem K. Sarkar & Drew Wagner, Constitutional Dimensions of Predictive Algorithms in Criminal Justice, 55 Harv. C.R.-C.L. L. Rev. 267 (2020).

17. Palmirani M., Vitali F., Van Puymbroeck W., Durango F. N. Drafting legislation in the era of AI and digitisation: study. Brussels: European Commission, Directorate-General for Informatics, 2021. 90 p. URL: <https://interoperable-europe.ec.europa.eu>

Література до теми 4

1. Gutorova N. Criminal liability of legal entities in Ukraine: doctrinal approaches and legislative perspectives // EUAM. Новий Кримінальний кодекс. Київ, 2020. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/>

2. Ponomarenko Yu. Criminal offences against family and children: new approaches of the Draft Criminal Code of Ukraine // EUAM. Новий Кримінальний кодекс. Київ, 2021. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/>

3. Баулін Ю.В. Конституційні основи кримінального права: співвідношення з положеннями нового КК України // Конституційні засади кримінального права України: матеріали наук.-практ. конф. Київ, 2020. С. 94–99.

4. Баулін Ю.В. Поняття кримінального правопорушення у проєкті нового Кримінального кодексу України // Вісник Академії правових наук України. 2021. № 3. С. 82–89.

5. Баулін Ю.В. Ціннісні засади проєкту нового Кримінального кодексу України // Проєкт нового КК: концептуальні підходи. Харків: Право, 2022. С. 34–40.

6. Гуторова Н.О. Об'єкт і об'єктивна сторона кримінального правопорушення // Проєкт нового Кримінального кодексу України: концептуальні засади. Харків: Право, 2022. С. 87–90.

7. Гуторова Н.О. Проблеми визначення суб'єкта злочину у новому Кримінальному кодексі України // Вісник Національної академії правових наук України. 2021. № 4. С. 132–138.

8. Навроцький В.О. Про формулювання статей Особливої частини в проєкті КК України // Особлива частина Кримінального кодексу України: система та зміст: матеріали міжнар. наук. конф., (м. Харків, 20–23 жовт. 2021 р.) / редкол.: Ю.В. Баулін, Ю.А. Пономаренко, І.А. Вишневська. Харків: Право, 2022. С. 23–27

9. Навроцький В.О. Публічні правопорушення як об'єкт законотворчості // Концептуальні основи кримінальної законотворчості: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 жовт. 2017 р.). Одеса: НУ «Одеська юридична академія», 2017. С. 101–111. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/8046>

10. Навроцький В.О. Сага про кримінальний кодекс: Кримінальний кодекс України 2001 р. (проблеми, перспективи та шляхи вдосконалення кримінального законодавства) // Матеріали наук.-практ. конф. (м. Львів, 4–5 квіт. 2003 р.). Львів: ЛІВС при НАВС України, 2003. С. 20–28

11. Навроцький В.О. Середньострокові тенденції розвитку кримінального права України // Кримінальний кодекс України: 10 років очікувань: тези доп. та повідомлень учасників Міжнар. симпозіуму (м. Львів, 23–24 верес. 2011 р.). Львів: ЛДУВС, 2011. С. 279–283

12. Пономаренко Ю.А. Дія Кримінального кодексу у часі та просторі // Проект нового КК України: концептуальні засади. Харків: Право, 2022. С. 69–74.
13. Пономаренко Ю.А. Кримінально-правові засоби: нова система у проєкті КК // Науковий вісник Національного юридичного університету. 2021. № 2. С. 124–130.
14. Проект нового Кримінального кодексу України: передумови розробки, концептуальні засади, основні положення: монографія / Андрушко П.П., Бакумов О.С., Баулін Ю.В., Бурдін В.М., Вишневська І.А., Горох О.П., Гуторова Н.О., Марчук Н.О., Навроцький В.О., Пономаренко Ю.А., Стрельцов Є.Л., Хавронюк М.І. ; за заг. ред. Ю.В. Бауліна, М.І. Хавронюка. — Київ: Компанія ВАІТЕ, 2024. — 494 с. ISBN 978-617-7627-47-9
15. Хавронюк М.І. Арифметика проєкту нового КК України (у порівнянні з колишнім і чинним кодексами) // Наступність у кримінальному праві: до 70-річчя проф. Ю.В. Бауліна: матеріали наук. конф. (м. Харків, 8 верес. 2023 р.) / редкол.: Ю.А. Пономаренко (голова), О.В. Харитоновна, Н.В. Маслак та ін. Харків: Право, 2023. С. 60–65. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/17581>
16. Хавронюк М.І. Віхи кодифікації кримінального законодавства на українських землях. Київ: EUAM, 2020. 34 с. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/07/22/havronyuk-m-i-vihy-kodyfikatsiyi-kryminalnogo-zakonodavstva-na-ukrayinskyh-zemlya.pdf>
17. Хавронюк М.І. Врахування положень Конституції України в проєкті нового Кримінального кодексу України // Конституційні засади кримінального права України: матеріали наук.-практ. конф. (22 груд. 2020 р.). Київ, 2020. С. 94–99
18. Хавронюк М.І. Принципи кримінального права (досвід держав Європи) // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. 2005. № 2. С. 200–204.

Актуальні проблеми кримінального процесу

Основна література

1. Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства: навчальний посібник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, Ю. А. Комісарчук. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086>
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Том 17-19. Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017.-2020.
3. Заходи забезпечення кримінального провадження: навчальний посібник / Басиста І.В., Благута Р.І., Хитра А.Я. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2024. 200 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/8268>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.05.2012. *Голос України*. 2012. № 9091. 19 травня.

5. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: <https://bit.ly/3ALmcsJ>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України: постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М.І. Пашковський, Д. В. Пономаренко. Одеса, 2019. 960 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу / за ред. С. В. Ківалова та С. І. Кравченка. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.

8. Кримінальний процес: навч. посібник / Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с. URL: <https://bit.ly/3Xobrps>

9. Кримінальний процес України: Академічний курс у 3 т. Т.1 Загальна частина / В.Т. Нор, Н.Р. Бобечко та інші за заг. ред. Академіка НАПрН України д.ю.н., професора В.Т. Нора та д.ю.н., професора Н.Р. Бобечка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2021. 912 с.

10. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.

11. Кримінальний процес: підручник, у трьох частинах / І.В. Басиста, Р.І. Благута, І.В. Гловюк та ін.; за заг. ред. А.Я. Хитри, Р.М. Шехавцова. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022., рішення Вченої ради ЛьвДУВС від 25.08.2022. протокол №2 (Ч.1 492 с., Ч.2 260 с., Ч.3 316 с.).

Ч. 1. 492 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5214>

Ч. 2. 260 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5611>

Ч. 3. 316 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5612>

12. Кримінальний процес України : підручник / за ред. С. В. Ківалова та М.С. Цуцкірідзе. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

13. Особливі порядки кримінального провадження : підручник / [О.В. Капліна, О.І. Марочкін, М.І. Демура та ін.] ; за ред. О. В. Капліної ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 988 с.

Додаткова література

1. Thomas S. Petersen. Why Criminalize? New Perspectives on Normative Principles of Criminalization. Springer Nature Switzerland AG, 2020. 155 p.

2. Басиста І.В. Підходи до оцінки законності джерела та способу отримання доказу з урахуванням вимог законодавства щодо початку досудового розслідування відносно речей та документів, доданих (наданих) особою до заяви (повідомлення) про вчинення кримінального правопорушення. Соціально-правові студії: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2020. Випуск 4 (10). С. 65-72. URL: <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista> (англійською та українською мовами, індексується у наукометричній базі Scopus).

3. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Щодо повноважень прокурора подавати касаційну скаргу в частині розв'язання цивільного позову, заявленого потерпілим – фізичною особою. Соціально-правові студії: ЛьвДУВС. 2021.

Випуск 4 (14). С. 76-82. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista> (англійською та українською мовами, індексується у наукометричній базі Scopus).

4. Басиста І.В. Щодо окремих аспектів розуміння поняття «затримана особа». Соціально-правові студії. 2021. Випуск 1 (11). С. 12-20. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista> (англійською та українською мовами, індексується у наукометричній базі Scopus).

5. Bohdan V. Shchur, Iryna V. Basysta ECHR decision to refuse to waive the immunity of a person under article 1 of the Protocol No. 6: individual interpretations of the essence and consequences. Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Vol. 28, No. 3, 2021. P. 257-267. / Вісник Національної академії правових наук України / ред. кол.: О. Петришин та ін. Харків: Право, 2021. Т. 28, № 3. С.257-267. (DOI: 10.37635/jnalsu.28(3).2021.257-267). URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprn-3-2021-r> (укр. та англ. мовами, журнал категорії «А», індексується у наукометричній базі Scopus).

6. Басиста І.В. Щодо правомірності проведення обшуку та/або огляду житла чи іншого володіння особи за дорученням слідчого, дізнавача, прокурора. Соціально-правові студії: ЛьвДУВС. 2021. Випуск 3 (13). С. 115-122. <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista> (англійською та українською мовами, індексується у наукометричній базі Scopus).

7. Basysta, I.V., Blahuta, R.I. Some Problems of Making a Procedural Decision to Close Criminal Proceedings in Connection with the Release of a Person from Criminal Liability. Social & Legal Studios, 5 (1). 2022. 22–28. URL: <https://sls-journal.com.ua/uk/author/irina-volodimirivna-basista> (англійською та українською мовами, індексується у наукометричній базі Scopus).

8. Basysta, I. & Drozdov, O. (2023). Examination of evidence at the initiative of the court of appeal in criminal proceedings. Social & Legal Studios, 6(1), 25-32. doi: 10.32518/sals1.2023.25. <https://sls-journal.com.ua/uk/journals/tom-6-1-2023> (англійською мовою, індексується у наукометричній базі Scopus).

9. Basysta, I., Blahuta, R., Drozdov, O., Drozdova, O., & Khytra, A. (2024). Analysis of the admissibility of establishing the circumstances of intentional deprivation of life of the testator by the heir in a civil case through the lens of the presumption of innocence, the practice of the European Court of Human Rights, and the social consequences of such a court decision. Social & Legal Studios, 7(3), 137-147. <https://doi.org/10.32518/sals3.2024.137>

10. Басиста І.В. Чи підлягають оскарженню в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика. Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки». 2020. Випуск 5. С. 10-18. URL: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/208064>

11. Басиста І.В. Чи правомірно стягувати вартість ймовірно викраденого майна з посадових осіб (слідчого, начальника слідчого відділу...) через їх можливу бездіяльність у кримінальному провадженні: теорія та практика. Криміналістика і судова експертиза міжвідом. наук.-метод. зб. Мінюст України, КНДІСЕ; редкол.: О.Г. Рувін та ін. К.: Ліра. 2020. Випуск 65. С.196-208. URL:

http://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/Криміналістика_65_друк_новий-196-208.pdf

12. Басиста І.В. Закриття кримінального провадження на підставі набуття чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою: окремі проблеми. Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія юридична. Випуск 71. 2020. С. 108-121 URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/view/11027/11295>

13. Басиста І.В. Окремі проблеми в розумінні, розслідуванні та судовому розгляді кримінальних проваджень щодо сепаратизму та тероризму. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького, 2020. №. 9 (21). С.86-95. URL: https://visnyk.iful.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/ilovepdf_merged21.pdf

14. Басиста І.В. Кваліфікація дій особи під час постановлення вироку за кваліфікуючою ознакою «повторно»: кримінальні процесуальні та кримінально-правові аспекти. Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки». 2020. Випуск 6. С. 3-11. URL: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/225348>

15. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Щодо можливості відкликання обвинуваченим, засудженим апеляційної чи касаційної скарги захисника. Криміналістика і судова експертиза міжвідом. наук.-метод. зб. Мінюст України, КНДІСЕ; редкол.: О.Г. Рувін та ін. К.: Ліра. 2021. Випуск 66. С.252-264. URL: <http://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/Basyta.pdf>

16. Басиста І.В. Щодо можливості оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 року. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. №. 11 (23). С. 159-170. URL: <https://visnyk.iful.edu.ua/випуск-журналу-№-1123/басиста-і-в-щодо-можливості-оскарженн/>

17. Басиста І.В. Стягнення процесуальних витрат у зв'язку із закриттям кримінального провадження з підстави звільнення особи від кримінальної відповідальності: окремі проблеми. Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. 2022. № 9-10. С. 18-25. <https://doi.org/10.18523/2617-2607.2022.9-10.18-25>

18. Басиста І.В. Чи передбачена можливість у перебігу досудового розслідування оскаржувати ухвалу слідчого судді про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, яка постановлена у порядку частини 6 статті 193 КПК України? Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2022. №. 13 (25). С. 189-196. (DOI: 10.33098/2078-6670.2022.13.25.189-196). <https://visnyk.iful.edu.ua/archive/>

19. Басиста І.В., Галаган В.І., Удовенко Ж.В. Повноваження прокурора на проведення процесуальних дій у кримінальному провадженні: окремі проблеми. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. №1. 2023. С.16-25. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2023-1-3>

20. Басиста І.В., Дроздов О.М., Стратонов В.М. Провадження за нововиявленими обставинами та провадження за виключними обставинами: особливості, перебіг та взаємозв'язок. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. №2. 2023. С.10-18. <https://lj.journal.kspu.edu/index.php/lj/article/view/373/343>

21. Басиста І.В. Обчислення строку досудового розслідування при ознайомленні з його матеріалами: теорія та практика. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Юридичні науки*. 2023. Том 11. С. 47-55. <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/289968/283410>

22. Басиста І.В., Щур Б.В. Чи підлягає апеляційному оскарженню ухвала слідчого судді про скасування арешту майна або про відмову у такому скасуванні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія право*. №78 (4). Частина 2. 2023. С. 242-248 <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.2.38>

23. Дроздов О. М., Басиста І. В., Дроздова О. В. Закриття кримінального провадження апеляційним судом у випадку смерті обвинуваченого щодо якого ухвалено виправдувальний вирок через недоведеність в його діянні складу кримінального правопорушення. *Правова позиція*, № 2 (39), 2023. С. 74-80. (Університет митної справи та фінансів.) <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-2.15>
https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2023/2/15.pdf?fbclid=IwAR2iK7AJNZ7waLORGVSvP7CnJ8qvQqQLDhRV_KIDv2KDGsN41PmYTKbYlS8

24. Басиста І.В. Окремі проблеми, що виникають при вирішенні питання про стягнення процесуальних витрат у зв'язку із закриттям кримінального провадження з підстави звільнення особи від кримінальної відповідальності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 3. С. 208-215. https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/10/3/nv_3-2023-208-215.pdf

25. Басиста І.В. Визначення покарання у вигляді довічного позбавлення волі в разі визнання вироків судами України та процесуальний спосіб виправити констатоване ЄСПЛ порушення статті 7 ЄКПЛ. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. №4. 2023. С. 10-20. <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-4-2>

26. Басиста І.В., Йосифович Д.І. Проблематика набрання чинності положеннями пункту 10 частини 1 статті 284 КПК (або чому важливо розмежовувати правила обчислення процесуальних строків від правил набрання чинності положеннями нормативно-правових актів), неможливість зворотної дії та аспекти його застосування у випадку направлення обвинувального акту до суду за межами строку досудового розслідування. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила*

Галицького: Журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2023. №. 16 (28). С. 100-116. <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2023.16.28.100-116>

27. Басиста І.В., Глинська Н.В., Дроздов О.М. Обчислення строку на апеляційне оскарження судових рішень, ухвалених у спрощених провадженнях щодо кримінальних проступків, для прокурора, який не брав участі у судовому розгляді. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №12. С. 367-371. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-12/91>

28. Дроздов О.М., Глинська Н.В., Басиста І.В. Кримінальні процесуальні наслідки повернення судом обвинувального акта прокурору. Право і безпека. 2024. 92(1), С. 53-65. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2024.1.05>

29. Басиста І.В., Дроздов О.М., Глинська Н.В. Межі судового розгляду у разі встановлення в діях обвинуваченого складу більш тяжкого кримінального правопорушення, ніж інкриміноване в обвинувальному акті. Юридичний науковий електронний журнал. №1.2024. С.592-597. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/141>

30. Басиста І.В., Удовенко Ж., Кулинич Марта-Марія А. Огляд тенденцій щодо штучного інтелекту та його перспективність для процесуальних рішень у перебігу кримінального провадження. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія право. Випуск №81. Том (частина) 3. 2024. С. 19-38. https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/03/81_part-3.pdf

31. Басиста І.В., Щур Б.В. Щодо застосування п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у ситуації, коли необхідно вирішити питання про закриття кримінального провадження за обвинуваченням особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена частиною 2 статті 307 КК України. Європейський правничий часопис. 2024. Вип. 2. С. 58-64. [https://doi.org/36919/3041-1149\(Print\).2.2024.58-64](https://doi.org/36919/3041-1149(Print).2.2024.58-64)

32. Басиста І., Глинська Н., Дроздов О. Проблеми забезпечення прав особи при оскарженні повідомлення про підозру в об'єднаному кримінальному провадженні. Нове українське право. Вип. 1 2024. С.105-118. DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2024.1.13>

33. Басиста І.В., Гаврилюк Л., Гутник А., Хитра А. Використання цифрових даних з відкритих джерел під час розслідування кримінальних правопорушень: окремі аспекти. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: журнал. Серія Право. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2024. Вип. 17 (29). С. 227-243. DOI: <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2024.17.29.227-243>

34. Басиста І.В., Гутник А.В., Созанський Т.І. Рятування майна як один із невідкладних випадків проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді. Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка. Випуск / Issue 3 (107), 2024. С. 21-34. DOI: 10.32782/2786-9156.107.3.21-34.

35. Басиста І.В., Дроздов О.М. Зворотна дія в часі закону про кримінальну відповідальність у разі декриміналізації дрібної крадіжки.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС. 2024. Вип. 4. С. 53-63.
https://cms.legal-journal.e-u.edu.ua/uploads/10_4_2024_73b45e6a39.pdf

36. Басиста І.В., Дроздов О.М., Глинська Н.В. Визначення підсудності до та після початку судового розгляду: окремі проблеми, зумовлені запровадженням воєнного стану в Україні. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС. 2025. Вип. 8. С. 143-154.

37. Бровко Н. І., Сімакова С. І. Інститут кримінальних проступків як механізм спрощеного порядку досудового розслідування. Юридичний науковий електронний журнал. Київ, 2020. С. 298–301.

38. Галаган В. І., Удовенко Ж. В. Проблеми збирання доказів щодо кримінальних проступків до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань / Класифікація кримінальних правопорушень: матеріально-правові та процесуальні проблеми : матеріали круглого столу, проведеного в межах Днів науки на факультеті правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія» (29 січня 2021 року). Київ : НаУКМА. С. 12-16.

39. Гловюк І.В. Потерпілий як суб'єкт оскарження: проблеми та рішення (за матеріалами судової практики). Вісник Одеської адвокатури. №3/2021. С. 28-30.

40. Гловюк І. В. Використання методики «зелена кімната» при збиранні та оцінці фактичних даних: судова практика. *Інформаційний бюлетень з проблем діяльності підрозділів Національної поліції* / гол. ред. О. М. Балинська. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 5-12.

41. Гловюк І. В. Перспективи удосконалення норм КПК України щодо допиту неповнолітніх потерпілого та свідка (в аспекті юстиції, дружньої до дитини). *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф. 5 лист. 2021 р.* Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 43-48.

42. Гловюк І.В. Деякі теоретико-прикладні питання застосування медіації у кримінальному провадженні. *Мат. круг. столу «Крим. юстиція в Україні: реалії та перспективи».* Львів, 11 червня 2021 року. Л: ЛьвДУВС, 2021. С.174-180.

43. Гловюк І., Дроздов О., Мельченко В. Міжнародні стандарти опитування дітей-жертв і дітей-свідків та національне законодавство і практика: питання кореляції у кримінальному провадженні. *Право України.* 2022. №12. С. 53–75.

44. Загине́й-Заболотенко З. А. Реалізація норм інституту застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у судовій практиці: результати десятирічного марафону. *Слово Національної школи суддів України.* 2024. № 1 (46). С. 137 – 148.

45. Занько М.Я., Комісарчук Ю.А. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: проблемні питання застосування кримінального процесуального законодавства. Збірник IX Міжнародної науково-практичної конференції “WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS”. URL: <https://sci->

46. Комісарчук Ю.А., Майстренко М.М. Зупинення досудового розслідування на підставі тяжкої хвороби підозрюваного: проблемні аспекти. The 3rd International scientific and practical conference “The world of science and innovation” (October 14-16, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. 637 p. С. 359–363

47. Комісарчук Ю.А., Майстренко М.М. Порядок відновлення досудового розслідування: проблемні аспекти. Сучасні аспекти модернізації науки в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ; Братислава, 07 вересня 2020 року /за ред. Є.О. Романенка, І.В. Жукової. Київ; Братислава, 2020. 192 с. С. 130–133.

48. Комісарчук Ю.А. Особисте зобов'язання: деякі проблемні питання застосування. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (6 листопада 2020 року) / упор. О. В. Авраменко, С. С. Гнатюк, І. І. Сидорук. Львів: ЛьвДУВС, 2020. С.174-177.

49. Комісарчук Ю.А. Неповнолітні, що постраждали від сексуального насильства, як особливі суб'єкти допиту. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення» м. Київ 19 червня 2020 р. С. 126-128.

50. Комісарчук Ю.А., Дяк В. М. Актуальні питання розвитку права та законодавства: наукові дискусії. Особливості проведення обшуку житла чи іншого володіння особи під час досудового розслідування: Матеріали міжнародної науково - практичної конференції (м. Львів, 20-21 грудня 2019 р.): у 2 ч. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2019. Ч. 1. С. 87-89.

51. Каліновська М.О. Особливості кримінального процесуального доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, 2021. 252 с.

52. Лазукова О. В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції : монографія. Харків : Право, 2018. 278 с.

53. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми. Харків : Право, 2020. 1304 с.

54. Лейба О. А. Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання : монографія. Харків : Юрайт, 2018. 216 с.

55. Лук'янчиков Є.Д., Лук'янчиков Б.Є. Формування інституту негласних слідчих (розшукових) дій. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2019. Вип.1(85). С. 147-155.

56. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів

оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навчально-практичний посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. 3-є видання, розшир. й доповн. Х.: Оберіг. 2018. 540 с.

57. Недопустимі докази / Я. П. Зейкан, О. М. Лисак, В. М. Барсук, 2-ге вид., змін. й доповн. Київ : ВД «Дакор», 2024. 372 с.

58. Павлишин А. А., Слюсарчук Х. Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні. Львів : Колір ПРО, 2018. 292 с.

59. Serhii Ablamskyi, Volodymyr Galagan, Iryna Basysta, Zhanna Udovenko Detention of a person suspected of committing a criminal offense during martial law in Ukraine (Detenção de uma pessoa suspeita de cometer um crime durante a lei marcial na Ucrânia). Revista Brasileira de Políticas Públicas. v. 13, n. 3 (2023). P. 452-467. DOI: <https://doi.org/10.5102/rbpp.v13i3.9129>

<https://www.rel.uniceub.br/RBPP/article/view/9129/pdf>

60. Сіроткіна М. В. Теорія та практика реалізації права на компроміс у кримінальному процесі України / Марія Вячеславівна Сіроткіна. Дис. д.ю.н., спец. 12.00.09. Київ: НАВС, Наук.-досл. інститут публічного права. 2021. 497 с.

61. Сіроткіна М.В. Теорія та практика реалізації права на компроміс у кримінальному процесі України. Автореф. дис. д.ю.н., спец. 12.00.09. Київ: НАВС. 2021. 37 с.

62. Фоміна Т. Г., Романюк В. В. Особливості застосування запобіжного заходу щодо неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого крізь призму критеріїв доцільності та ефективності. *Modern achievements of EU countries and Ukraine in the area of law: Collective monograph*. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. Р. 1. Р. 584-599.

63. Червінко М. В. Вибір місця проведення допиту дитини у кримінальному провадженні. *Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 23-24 черв. 2022 р.* Кропивницький : ЛА НАУ, 2022. С. 247-249.

64. Шепітько І.І. Судовий розгляд в системі судового провадження у першій інстанції: монографія. Харків: Право: Вид.агенція «Апостіль», 2018. 224с.

65. Щур Б.В., Басиста І.В. Судове провадження у режимі відеоконференції та трансляція з іншого приміщення, у тому числі, яке знаходиться поза межами приміщення суду: окремі підходи до розуміння та проблеми реалізації. Вісник Національної академії правових наук України Том 29, № 3, 2022. С. 242-267 <http://visnyk.kh.ua/uk/article/sudove-provadzhennya-u-rezhimi-videokonferentsiyi-ta-translyatsiya-z-inshogo-primishchennya-u-tomu-chisli-yake-znakhoditsya-pozamezhami-primishchennya-sudu-okremi-pidkhodi-dorozuminnya-ta-problemi-realizatsiyi> (українською та англійською мовами).

Електронні інформаційні ресурси

1.	Офіційне інтернет-представництво Президента України	www.president.gov.ua
----	---	--

2.	Офіційний вебпортал парламенту України «РАДА»	www.rada.gov.ua
3.	Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»	www.kmu.gov.ua
4.	Міністерство юстиції України	www.minjust.gov.ua
5.	Судова влада України	https://court.gov.ua
6.	Офіційний сайт Конституційного Суду України	https://ccu.gov.ua
7.	Європейський Суд з прав людини	www.echr.coe.int
8.	Рада національної безпеки та оборони України	https://www.rnbo.gov.ua
9.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	https://ombudsman.gov.ua
10.	Асоціація правників України	https://uba.ua
11.	Газета «Голос України»	http://www.golos.com.ua
12.	Газета «Урядовий кур'єр»	https://ukurier.gov.ua/uk/
13.	Центр політико-правових реформ	https://pravo.org.ua
14.	Українська Гельсінська спілка з прав людини	www.helsinki.org.ua
15.	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
16.	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
17.	Репозитарій ЗВО «Університет Короля Данила»	http://repository.ukd.edu.ua
18.	Персональний сайт професора Олександра Дудорова	http://dudorov.com.ua
19.	Персональний сайт професора Миколи Карчевського	https://karchevskiy.org
20.	Open Access Publishing in European Networks (інтернет-бібліотека)	https://www.oapen.org
21.	The Online Books Page (бібліотека Пенсильванського університету)	https://onlinebooks.library.upenn.edu
22.	Project Gutenberg	https://www.gutenberg.org
23.	ERIC (інформаційний центр навчальних ресурсів)	https://eric.ed.gov
24.	Max Planck Institute (публікації)	https://csl.mpg.de/en/list-of-publications
25.	Єдиний державний реєстр судових рішень	https://reyestr.court.gov.ua
26.	Офіційний сайт Верховного Суду	https://supreme.court.gov.ua/